

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2024-2025

Anul de studiu III / Semestrul 2

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	ISTORIE/istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), politolog (COR 263304)/ Cod calificare conform ESCO: 2633 – Philosophers, historians and political scientists; 2422 – Political advisers/ Acces în ciclul de masterat

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Tehnica editării suseilor epocii moderne		2.2. Cod disciplină	I.3207B			
2.3. Titularul activității de curs	Prof. univ. dr. Daniel Dumitran						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Drd. Oprea Timotei						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	12	3.6. seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studii după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
d. Tutoriat					
e. Examinări					3
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					6

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	30
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	45
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	75
3.10 Numărul de credite**	3

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Paleografie româno-chirilică; Paleografie latină
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării	C5. Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniul Istorie; utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între Istorie și alte științe (antropologia istorică, istoria artei, economia, sociologia, filosofia etc.).
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducerea în studiul istoriei surselor scrise și a tiparului și a tehnicilor de editare a surselor, în contextul social și cultural al perioadelor premodernă și modernă, cu aplicarea sugestiilor metodologice oferite de științele socio-umane. Stabilirea unor direcții posibile de cercetare în echipă, în cadrul unor programe instituționale.
7.2 Obiectivele specifice	Familiarizarea cu metodele practice de identificare, datare și interpretare, respectiv de editare, a surselor scrise ale epocilor premodernă și modernă, cu referire la cele două tipuri principale (manuscrise și tipărite) și la materialele suport (în principal, cele redactate pe hârtie și cele pe suport litic). Punerea unui deosebit accent pe seminarii practice, cu rol de inițiere, și pe cunoașterea directă a obiectului cercetării, prin vizite documentare efectuate la câteva instituții deținătoare ale acestor tipuri de surse sau implicate în conservarea și restaurarea lor.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Preliminarii, context. Pentru o istorie a epocii moderne din perspectiva scrisului și a actului scris	Prelegere, dezbateri	2 ore fizice
2. Suportul actului scris și tehnica producerii și reproducerii lui	Prelegere, dezbateri	2 ore fizice
3. Tipuri ale actului scris: cartea. De la incunabule la foi volante	Prelegere, dezbateri	2 ore fizice
4. Tipuri ale actului scris: manuscrisul. De la codice la corespondența privată	Prelegere, dezbateri	2 ore fizice
5. Tipuri ale actului scris: inscripțiile. De la textele epigrafice la graffiti	Prelegere, dezbateri	2 ore fizice
6. Concluziile cursului: despre autorii actului scris și nivelele de alfabetizare	Prelegere, dezbateri	2 ore fizice
Bibliografie selectivă Eisenstein, Elizabeth L., <i>The Printing Press as an Agent of Change: Communications and Cultural Transformations in Early Modern Europe</i> , Cambridge University Press, 1980. Labarre, Albert, <i>Istoria cărții</i> , Iași, Institutul European, 2001. Lauwers, Michel, <i>Naissance du cimetière. Lieux sacrés et terre des morts dans l'Occident médiéval</i> , Paris, Aubier, 2005. Manguel, Alberto, <i>Istoria lecturii</i> , București, Nemira, 2022. Monok, István, <i>Les bibliothèques et la lecture dans le Bassin des Carpates, 1526-1750</i> , Paris, Honoé Champion, 2011. Prodi, Paolo, <i>Introduzione allo studio della storia moderna</i> , Bologna, Il Mulino, 1999. Sordet, Yann, <i>Histoire du livre et de l'édition: Production & circulation, formes & mutation</i> , Paris, Albin Michel, 2021. Walther, Ingo F., Norbert Wolf, <i>Masterpieces of Illumination: The World's Most Beautiful Illuminated Manuscripts from 400 to 1600</i> , Taschen, 2001.		
8.2. Seminar-laborator		
1. Tipuri ale actului scris, locuri de păstrare și metode de valorificare	Problematizare	2 ore fizice
2. Principii generale și specifice ale editării textelor epocii moderne. Despre transcriere și transliterație	Problematizare și dezbateri	2 ore fizice
3. Elemente de identificare a vechimii și provenienței suportului actului scris. Elemente de identificare și datare a textelor	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
4. Seminar practic I: vizitarea Centrului Național de Restaurare și Conservare a Cărții Vechi	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
5. Apariția și evoluția sistemelor de referințe (a „aparaturii critice”)	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
6. Formate ale cărților, elemente de compactare și coperti	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
7. Seminar practic II: exerciții de transcriere și transliterare a textelor redactate în limbile izvoarelor istorice	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
8. Seminar practic III: exerciții de transcriere și transliterare a textelor românești redactate în alfabetul de tranziție	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
9. Seminar practic IV: cercetare de teren a inscripțiilor epigrafice litice, studiul de caz 1 – Cimitirul evreiesc din Alba Iulia	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice

10. Seminar practic IV: cercetare de teren a inscripțiilor epigrafice litice, studiul de caz 2 – Cimitirul Municipal din Alba Iulia	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
11. Seminar practic V: vizitarea Arhivei documentare a Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Alba Iulia	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
12. Seminar practic VI: vizitarea Bibliotecii documentare Batthyaneum	Problematizare, dezbateri, exerciții practice	2 ore fizice
Bibliografie selectivă Haller, Annette, <i>Der Jüdische Friedhof an der Weidegasse in Trier und die mittelalterlichen jüdischen Grabsteine im Rheinischen Landesmuseum Trier</i> , Trier, Paulinus Verlag, 2003. Olea, Sidonia-Petronela, Daniel Dumitran, <i>Histories Written in Stones: Research, Conservation and Restoration at the Jewish Cemetery of Alba Iulia</i> , Cluj-Napoca, Mega; Alba Iulia, Editura Muzeului Național al Unirii, 2024. Panofsky, Erwin, <i>Grabplastik. Vom alten Ägypten bis Bernini</i> , Köln, DuMont Verlag, 1993. Soós, István, „Javaslatok az újkori Magyarországi latin és német nyelvű források kiadására”, <i>Fons</i> VII, 1 (2000), 81-89. Știrban, Sofia, <i>Din istoria hârtiei și filigranului: tipografia românească a Bălgradului (sec. XVII)</i> , Alba Iulia, Editura Muzeului Național al Unirii, 2023.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Familiarizarea cu principalele concepte utilizate și cu maniera de cercetare specifică le oferă posibilitatea studenților de a participa la proiecte de cercetare în cadrul specializării și în domeniile conexe, pe direcțiile prioritare ale cercetării. Ei își pot valorifica astfel pregătirea profesională acumulată în timpul studiului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Frecvență	Practică: colocviu	10%
	Cunoașterea conținuturilor	-	40%
10.5 Seminar/laborator	Frecvență		10%
	Activitate	Practică: colocviu	40%

10.6 Standard minim de performanță: Pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5. Demonstrarea competențelor în descoperirea și utilizarea resurselor bibliografice și arhivistice specifice specializării și în realizarea unui discurs istoriografic coerent, cu finalitate pedagogică sau științifică, prin realizarea unei cercetări aplicate referitoare la subiectele de seminar, bazată pe investigarea bibliografiei speciale și pe documentare de teren.

Data completării
12.09.2024

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
17.09.2024

Semnătura directorului de departament

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

--	--	--

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	50%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*,**			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

*Formulare orientativă

**Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.